

4640

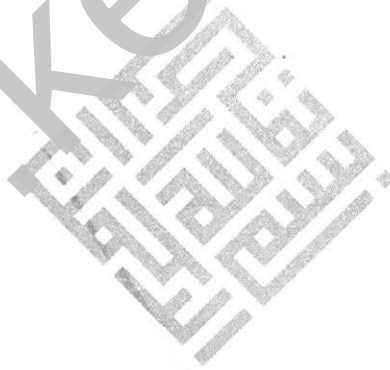
۵۰۰

۱

۲۴۲

تاریخ

www.ketab.ir

1514 Fikhu i Imam Xha'ferr Sadikut në Shqipëri

سرشناسه: مغنيه، محمد جواد، ۱۹۰۴ - ۱۹۷۹ م. Maghniyah, Muhammad Jawad
 عنوان قراردادی: فقه الامام جعفر الصادق (ع) آلبانیایی
 عنوان و نام پدیدآور: Fikhu i Imam Xha'ferr Sadikut / by Muhamed Xhev'd Mugnijeh; translator Selim Stafa.
 مشخصات نشر: Qum: Al-Mustafa International Translation and Publication Center, 2019 = 1397.
 مرجع تولید: نمایندگان جامعۀ المصطفی (ص) العالمیۀ در آلبانی.
 شابک: ج. دوره: ۶-۵۲۴-۰۲۹-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۱-۵۲۹-۰۲۹-۶۰۰-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: آلبانیایی.
 موضوع: جعفرین محمد (ع)، امام ششم، ۸۳ - ۱۴۸ ق. -- نقد و تفسیر
 موضوع: Jafar ibn Muhammad, Imam VI -- Criticism and interpretation
 موضوع: فقه جعفری -- قرن ۱۴: Islamic law, Jafari -- 20th century*
 شناسه افزوده: استافا، سلیم، مترجم
 شناسه اثر: Stafa, Selim
 رده بندی کتبه: BP ۱۸۳/۵ م ۶۷۰۴۹۵۱۳ ۱۳۹۷
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۴۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۵۵۱۲۷۰

© Lembaga Internasional Distribusi dan Penerbitan al-Mustafa

FIKHU I IMAM XHA'FER SADIKUT (Përkthimi i VI)

Autori: Muhamed Xhev'd Mugnijeh

Përktheu: H. Selim Stafa (Allahu e mëshiroftë!)

Year of publication: 1440 AH/ 1397 Sh/ 2019 Print-run: 500

Publisher: Qum: Al-Mustafa International Publication and Translation Center

Printing: Narenjestan - Tehran

ISBN: 978-600-429-529-1

فقه امام جعفر صادق (ع) (جلد ششم)

مترجم: سلیم استافا

مؤلف: محمد جواد مغنیه

چاپ اول: ۱۳۹۷ ش/ ۲۰۱۹ م/ ۱۴۴۰ ق ناشر: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی

چاپ: نarenjestan < قیمت: ۳۲۰۰۰۰ ریال < شمارگان: ۵۰۰

We wish to acknowledge the assistance of all for finalization of this book

➤ Alley No. 18, Muallim Gharbi Street (Hujjatiyeh), Qom, Iran
 Tel: +98 25 378 36 134 Tel-Fax: +98 25-37839305-9 (Ext 105)

➤ Boulevard Muhammad Ameen, Y-track Salariyah, Qom, Iran
 Tel: +98 25-32133106

🛒 <http://buy-pub.miu.ac.ir>

📞 @pub_almostafa

FIKHU I IMAM XHA'FER SADIKUT *(Paqja qoftë mbi të!)* **(VI)**

Autori:

Muhamed Xhevâd Mucnijeh

Përkthiu:

H. Selim Stafa *(Allahu e mëshiroftë!)*

*Al-mustafa International
Translation and Publication Center*

Publishers Forward

To begin and execute a research is like walking in the path of development and evolvement. When the seeds of the "questions" are planted, in the soil of the mind of the researcher, this phase initiates, and its end is culminated when the result and the outcome of knowledge and wisdom is gained.

Evidently, this end is a new chapter in itself, for growth, and announces beforehand this good news to humans. For the result of all those mental efforts will not only bring the blooming and flowering of talent and all kinds of Blessings to humans, but it also makes the mind of the researcher to ponder and shape new, more questions. This will produce a great collection of growing plants and flowers for the seeking mind... Those "questions" are in fact, the seeds, which according to the necessities of Time and the strength of the researchers will grow and bloom by themselves. They will make Culture and Civilization to move forward.

In like manner, the increasing rate of transferring oneself from one place to another place and the decrease of the distances will make those seeds travel miles and miles, to faraway places, in order to install them inside the curious mind of other seekers. This will bring an amazing diversity and a novelty for another civilization...

It is true then, that the presence of knowledge and a good, capable management will help this project to develop itself and one has to admit indeed, that it has always played an important role...

Al-Mustafa International Publication and Translation Center, because of its global mission, and its special position among the Religious Schools and the colorful human diversity that it has developed inside itself, sees it as a moral duty to procure all the appropriate conditions for any research works, and takes its role in this matter, most seriously. To procure all kinds of necessary grounds, with an excellent management of all the existing possibilities and talents, and to care and protect all its researchers in religious fields; these are the most crucial responsibilities of the Department of Research in this International center.

We highly hope that by being attentive to all these autonomous scientific movements, and by fortifying all the existing motives, we shall be able to witness the blooming of the Religious Culture in every part of this wide world!

*Al-Mustafa International
Publication and Translation Center*

بسم الله الرحمن الرحيم

PËRZGJEDHJA NË KUVEND

Kuptimi i fjalës “përzgjedhje”

Nga ana gjuhësore, “përzgjedhje” do të thotë kur ti i thua një tjetri: ke të drejtën e përzgjedhjes, që do të thotë: zgjidh për vete atë çka dëshiron. Pikërisht ky kuptim qëndron në themel të fjalës së fukahave: “Përzgjedhja është e drejta e plotë për firmosjen e kontratës, kurse prishja e kontratës bëhet ose me fjalë ose me punë.”

Urtësia e opsionit të përzgjedhjes qëndron në shtrirjen e kushtëzimit të veprimit për të dy kontraktuesit, me qëllim që të mundohet mirë gjatë kohës së përzgjedhjes dhe secili të bëjë atë që mendon se është më e mirë për atë. Ka përzgjedhje që saktësohen me kushtëzimin nga ana e të dy kontraktuesve, si për shembull, përzgjedhja e kushtit, ka edhe përzgjedhje që janë të saktësuara me dispozitën e ligjvënësit, siç është përzgjedhja e kafshës dhe përzgjedhja pas konstatimit të të metave e mangësive.

Përzgjedhjet janë të shumta e të shumëllojshme, por disa prej fukahave i kanë kufizuar deri në katërmbëdhjetë përzgjedhje.

Shejkhu El Ensarij ka thënë: “Si total, në çdo kapitull janë shtatë dhe ne i kemi përmbledhur në shtatë, sepse të tjerat, përveç këtyre të shtatave, nuk meritojnë të kenë një titull të pavarur, pasi s’ka dispozita të ndryshme për të gjitha llojet e përzgjedhjes.”

Ne kemi pëlqyer të ndjekim gjurmët e këtij shejkhu dhe, shtatë përzgjedhjet që ai ka përmendur, janë: përzgjedhja në kuvend, përzgjedhja për kafshën, përzgjedhja e kushtit, përzgjedhja për mashtrimin, përzgjedhja për vonesën, përzgjedhja për shikimin me sy dhe përzgjedhja për mangësinë e për të metën.

Shitja është e detyruar, edhe kur nuk ka përzgjedhje

Për atë që ndjek argumentet e ligjit të fesë dhe thëniet e fukahave, bëhet e qartë se kontrata është tri llojesh:

E para: Kontrata, në asnjë gjendje, nuk pranon përzgjedhje e dorëheqje, siç është kontrata e martesës.

E dyta: Kontrata është e lejuar pa përzgjedhje. Edhe sikur përzgjedhja të vihej kusht i detyrueshëm, kushti do të ishte fjalë e kotë, siç është kontrata e shkëmbimit.

E treta: Kontrata ndërmjet dy vetëve që pranon njëherësh lejimin dhe obligimin, megjithëse, në origjinë të asaj kontrate, qëndron obligimi dhe kontrata del prej kësaj baze për të qenë e lejuar vetëm nëse ka argument, siç është kontrata e shitjes.

Në lidhje me obligimin, shejkhu El Ensarij ka përmendur katër kuptime, ndër të cilat është: “Gjendja e shitjes dhe ndërtimi i

kontratës ligjërisht, sipas traditës, bazuar mbi obligimin dhe bërja e pronarit si i huaji.”

Duke komentuar këtë thënie, shejkhu El Jezdij, ka thënë: “Është fjala më e matur, paraqitja më e bukur dhe më e plotë, rezultati i së cilës është ndërtimi i kontratës, i bazuar mbi obligimin dhe, kur vjen argumenti i firmosjes, mjafton.”

Qëllimi me fjalën “argumenti i firmosjes”, për të cilin bën fjalë El Jezdij, është fjala e Allahut të Lartësuar: “**أَوْفُوا بِالْعُقُودِ**” - **“mbani premtimet për kontratat”** (Sure “El Maide”, ajeti 1).

Ajeti i Kur’anit është argument për mbajtjen e besës për të gjitha kontratat, ndër të cilat hyn kontrata e shitjes dhe ky obligim. Nëse kjo është dispozitë obliguese, patjetër që kërkon dispozitën pozitiviste, që është paqartësia e prishës, që vjen prej njërit prej dy kontraktuesve, pa miratimin e tjetrit.

Dikush ka thënë se ajeti i Kur’anit “**أَوْفُوا بِالْعُقُودِ**” - **“mbani premtimet për kontratat”**, nuk tregon thjesht obligim, pasi, në të vërtetë, ajeti bën të detyrueshme punën e kontratës. Nëse kontrata është e detyrueshme, atëherë ajo është e detyrueshme, nëse kontrata është e lejuar, atëherë ajo është e lejuar. Është plotësisht sikur të thuhet: “Nënshtrohu ndaj dispozitave ligjore!”, domethënë ke detyrim të veprosh sipas kërkesave të dispozitave, të detyrueshme ose fakultative.

PARATHËNIE 6

PËRZGJEDHJA NË KUVEND.....	5
Kuptimi i fjalës “përzgjedhje”	5
Shitja është e detyruar, edhe kur nuk ka përzgjedhje	6
Përgjigje.....	8
Bashkimi i kuvendit.....	8
Argumenti.....	10
I prokuruari (el uekijlu).....	10
Kontrata të tjera.....	11
Faktorët rrëzues.....	12
PËRZGJEDHJA E KAFSHËS.....	17
Kafsha.....	17
Argumenti.....	17
Ai që ka të drejtën e përzgjedhjes.....	19
Veprime që bëjnë detyrim rrëzimin.....	20
Çështje.....	21
PËRZGJEDHJA E KUSHTIT.....	23
Ç’do të thotë “përzgjedhje e kushtit”?.....	23
Argumenti.....	24
Përzgjedhësi	26
Prishja me kthim çmimi.....	28
Kushti i përzgjedhjes në kontrata të tjera përveç shitjes.....	29

Çështje.....	33
Përgjigje.....	35
KUSHTET.....	38
Përzgjedhja e kushtëzimit.....	38
Kategoritë e kushteve.....	39
Kushti i vlefshëm.....	40
Kapaciteti.....	41
Jo pa kuptim.....	42
Jo në kundërshtim me Librin e Allahut.....	42
Kundërshtimi i kërkesës së kontratës.....	45
Jo i panjohur.....	48
Jo i pamundur.....	49
Më parë kushti.....	49
Dispozita e kushtit të vlefshëm.....	51
Dispozita e kushtit të prishur.....	54
Përzgjedhja dhe kushti i prishur.....	59
Shënim.....	61
Çështje.....	63
PËRZGJEDHJA E MASHTRIMIT.....	65
Kuptimi i fjalës “mashtrim”.....	65
Dy shtyllat e mashtimit.....	66
Argumenti.....	67
Jo kthim çmimi.....	71
Përzgjedhja dhe padijenja për mashtrimin.....	72
Përzgjedhja është e ngushtë, jo e gjerë.....	73
Kontratat e tjera.....	77
Veprimet që bëjnë detyrim rrëzimin.....	78
PËRZGJEDHJA E VONIMIT.....	84
Kushtet.....	84
Ngushtë, jo gjerë.....	87

Argumenti.....	87
Veprime që e bëjnë detyrim rrëzimin.....	89
Sende që prishen shpejt.....	90
Prishja e sendit të vënë në shitje.....	92
PËRZGJEDHJA E SHIKIMIT ME SY.....	96
Malli nuk është i pranishëm.....	96
Tregtia dhe përzgjedhja.....	97
Dy kushte.....	98
Shikimi i mëparshëm me sy.....	99
S'ka kthim çmimi.....	100
Argumenti.....	101
Përzgjedhja është e ngushtë, jo e gjerë.....	103
Të gjitha kontratat.....	103
Përputhja me disa.....	104
Veprimet që e bëjnë detyrim rrëzimin.....	104
PËRZGJEDHJA E TË METËS.....	107
Origjina, sendi është pa të meta.....	107
Kuptimi i të metes.....	108
Dy kushte.....	110
Argumenti.....	111
Dispozita e kompensimit për të metën.....	115
Llogaritja e kompensimit për të metën.....	118
Kundërshtimi i specialistëve.....	119
Pjesëtimi në një transaksion të vetëm.....	120
E drejta e përzgjedhjes së blerësit dhe e shitësit.....	121
Kontratat e tjera.....	121
E ngushtë, ose e gjerë.....	123
Konflikti, nëse e meta ishte apo nuk ishte.....	125
Konflikti kur e meta ka ekzistuar më parë.....	126
Konflikti për mospërgjegjësinë për të metën.....	128

Veprimet që bëjnë detyrim rrëzimin.....	129
Shënim.....	132
DISPOZITAT E PËRZGJEDHJES.....	134
Përzgjedhja nuk rrëzohet me vdekjen.....	134
Sendi i vënë në shitje merret në pronësi me kontratë.....	136
Ndalimi për veprim.....	139
Garantimi i shitjes.....	141
A rrëzohet përzgjedhja me prishjen e sendit?.....	144
PARAJA DHE SHTYRJA NË KOHË.....	150
Shtyrja në kohë (en nesij'eh).....	150
Pjesët.....	151
Hartimi i kontratës.....	152
Vonimi.....	153
Dy çmime për një send të vetëm.....	156
Shitja para përfundimit të afatit të borxhit.....	157
Shitja e sendit të vlerësuar me çmim para marrjes së sendit.....	159
MARRJA NË DORË.....	162
Kuptimi i konceptit “marrje në dorë”.....	162
Refuzimi për të dhënë e për të marrë në dorëzim.....	164
Prishja para dhe pas marrjes në dorë.....	167
Garantimi i kompensimit dhe garantimi i dorës.....	169
Prishja e pjesshme.....	170
Shtimi i sendit të prishur.....	172
Prishja e çmimit para marrjes në dorë.....	173
Vendi i dhënies në dorëzim.....	174
Konflikti.....	174
FITIM I NDËRSJELLË DHE RRJEDHOJAT E TIJ.....	178
Pazari (el musàuemeh).....	178
Shitja me çmimin e parë (et teulijeh).....	180
Shitja me humbje (el vad'ij'jeh).....	181

Shitja me fitim (el muràbehah).....	181
Kur shitësi gënjen vetveten.....	183
BLERJA ME PARAPAGIM (es selemu).....	184
Kuptimi i konceptit “blerje me parapagim”	184
Ligjshmëria e blerjes me parapagim.....	185
Kushtet.....	186
Vendi i dhënies në dorëzim.....	190
Pamundësia e dhënies në dorëzim.....	191
KËMBIMI I MONEDHAVE (es sarfu).....	192
Teksti.....	193
Superioriteti.....	194
Çështje.....	194
KAMATA (err rribà).....	197
Kamata është haram.....	197
Pavlefshmëria e marrëdhënies me kamatë.....	201
Shtesa e marrë në dorë.....	206
Ç’do të thotë kamatë?.....	207
Kamata e kredisë.....	209
Kamata jo e borxhit.....	210
Bashkimi i llojit.....	212
Matja e peshimit.....	214
S’ka kamatë mes babait e djalit.....	217
SHITJA E FRUTAVE, E PERIMEVE DHE E DRITHËRAVE NË KËRCELL.....	217
Shitja e frutave.....	217
Shitja e perimeve.....	219
Shitja e drithërave në kërcell.....	221
Shitja e frytit në degë dhe shitja e të lashtave në kalli	222
Pema në oborrin e shtëpisë ose në tokën e tjetrit (el ari’j’jeh).....	223
Çështje.....	224

PRISHJA E SHITJES ME MARRËVESHJE PARAPRAKE (el ikàleh).....	228
Kuptimi i konceptit “prishje e shitjes me marrëveshje paraprake”	228
Teksti.....	229
Kushti.....	230
BIBLIOGRAFIA	232